

Koalicija za zaštitu rijeka Bosne i Hercegovine je predstavila film „Čuvari rijeka“, koji pokazuje različite načine borbe za očuvanje rijeka, a protiv izgradnje hidroelektrana. Dokazano je da su hidroelektrane zastarijela tehnologija i da uzrokuju ogromne posljedice na prirodu, ekonomiju i lokalne zajednice. Zato je u mnogim zemljama prisutan trend njihovog uklanjanja.

Nataša Crnković, Centar za životnu sredinu: „Centar za životnu sredinu se duže od 12 godina protivi izgradnji novih hidroelektrana i podržavamo građane i građanke iz čitave BiH koji vode bitke u svojim lokalnim zajednicama. Osnivanjem Koalicije želimo da riješimo problem neplanskog pristupa hidroelektranama u korjenu i našeg „gašenja požara“ od rijeke do rijeke. Želimo da se čuje zajednički glas ljudi, struke i nevladinih organizacija, da nove hidroelektrane nisu poželjne“.

Više od 300 projekata hidroelektrana u BiH prijete da uništi sve naše rijeke, stoga je potreban zajednički pristup na nivou države i kampanja za borbu protiv ovih projekata. Zbog toga je u junu ove godine pokrenuta „Koalicija za zaštitu rijeka Bosne i Hercegovine“, a koja okuplja organizacije i pojedince koji se bave ovim problemom.

Jelena Ivanić, Centar za životnu sredinu: „Imamo dosta primjera gdje su hidroelektrane donijele samo štetu i gdje se lokalna zajednica ne slaže sa izgradnjom, ali se one ipak grade, kao što je slučaj sa hidroelektranom Medna na rijeci Sani. Koalicija će pružiti podršku lokalnom stanovništvu da se na vrijeme uključi u donošenje odluka, te zauzeti zajednički stav o hidroelektranama u BiH“.

Mnogo je pozitivnih primjera borbe iz čitave Bosne i Hercegovine, a neke od najuspješnijih kampanja su uspjele da očuvaju rijeke ili dijelove rijeka Sutjeska, Hrčavka, Vrbas, Neretva, Ljuta, Buna, Una, Unac, Željeznica.

Robert Oroz, Ekološko-humanitarna udruga Gotuša: „Naša borba protiv hidroelektrana na rijeci Željeznici u Fojnici traje preko 10 godina. Najveća borba se vodila na terenu, tj. u kanjonu Željeznice, u mjestu Gotuša. Tu smo svojim tijelima sprječavali ulazak strojeva u korito rijeke i 325 dana i noći dežurali da bismo mogli alarmirati lokalno stanovništvo i druge aktiviste da zajedno onemogućimo radove. Uz to smo i pravnim aktivnostima zaustavili projekte“.

Pored organizacija koje se bave zaštitom životne sredine, u Koaliciji su nam jako važne organizacije i pojedinci koje svojim radom pokazuju na koji način se rijeke mogu održivo koristiti, sa minimalnim uticajem na prirodu i sa dobitima za lokalno stanovništvo.

Nikola Stanković, Kajak kanu klub Vrbas: „Banjaluka je u zadnjih sedam godina postala svjetski kajakaški centar i uvrštena je u kalendar takmičenja Svjetske kajakaške federacije. Samo zbog sportskih manifestacija na Vrbasu Banjaluku godišnje posjeti više od 300

sportista i ostvari više od 4000 noćenja. Pored tradicije kajaka duge 70 godina, tu su i vrbaski čamac sa dajakom koji je jedan od simbola grada i mnogi drugi potencijali koji su direktno vezani za Vrbas i njegov riječni sliv. Bila bi ogromna šteta izgradnjom hidroelektrana na Vrbasu uništiti sportsko-turističke potencijale”.

Koalicija je usvojila „Deklaraciju o obustavljanju planova za izgradnju hidroelektrana i ekološko korištenje rijeka BiH“ i u narednom periodu će djelovati prema institucijama, medijima, investitorima i javnosti, a fokus ćemo staviti na rijeke koje su trenutno najugroženije planovima za izgradnju hidroelektrana.

izvor: czzs.org